

IN1150 – Logiske metoder / høsten 2021 / oppgaver til kapittel 15

Oppgave 15.1. La et førsteordens språk med signaturen $\langle a, b; f; P, R \rangle$ være gitt, der f og P har aritet én og R har aritet to. La \mathcal{M} være en modell for dette språket med domene $\{1, 2\}$ der vi tolker a som 1, b som 2, f som $\{\langle 1, 2 \rangle, \langle 2, 2 \rangle\}$, P som $\{1\}$ og R som $\{\langle 1, 1 \rangle, \langle 2, 1 \rangle, \langle 2, 2 \rangle\}$. Avgjør om modellen gjør følgende formler sanne eller ikke.

(a) $(P(a) \wedge R(f(a), b))$	(d) $\forall x R(x, f(a))$
(b) $(P(b) \rightarrow R(a, b))$	(e) $\forall x (P(x) \vee P(f(x)))$
(c) $\exists x (\neg P(x) \wedge R(a, x))$	(f) $\exists x \forall y R(x, y)$

Oppgave 15.2. For hver formel nedenfor, avgjør om formelen er *gyldig*, *oppfyllbar*, *falsifiserbar* og/eller *kontradiktorisk*. Du trenger ikke å begrunne svaret. Du kan anta at signaturen er $\langle a; ; P, Q, R \rangle$.

(a) $(\exists x (\neg Px \wedge \neg Qx) \rightarrow \exists x \neg (Px \vee Qx))$	(c) $(\forall x Rxa \wedge \exists x \neg Rxa)$
(b) $\exists x (Px \vee Qxa)$	(d) $(\neg \exists x Px \rightarrow \forall x Px)$

Oppgave 15.3. Gitt domenet $\{1, 2, 3\}$, spesifiser en tolkning av relasjonssymbolene P og Q som gjør følgende formler sanne samtidig, det vil si spesifiser nøyaktig én modell som gjør alle fire formlene sanne.

(i) $\forall x \exists y (Pxy \wedge Qxy)$	(ii) $\neg \exists y \forall x Qxy$
(iii) $\forall x \forall y (Pxy \rightarrow \neg Pyx)$	(iv) $(\forall x Qxx \wedge \neg \forall x \forall y Qxy)$

Oppgave 15.4. Bevis at følgende formel er gyldig:

$$(\forall x (Rxa \wedge Rax) \rightarrow \exists y Ryb)$$